

इस पुस्तिका में 24 मुद्रित पृष्ठ हैं।

PAPER II / प्रश्न-पत्र II
PART IV & V / भाग IV & V
Tibetan Language Supplement
तिब्बतन भाषा परिशिष्ट

Do not open this Test Booklet until you are asked to do so.

इस परीक्षा पुस्तिका को तब तक न खोलें जब तक कहा न जाए।

Read carefully the Instructions on the Back Cover (Page 23 & 24) of this Test Booklet.

इस परीक्षा पुस्तिका के पिछले आवरण (पृष्ठ 23 व 24) पर दिए गए निर्देशों को ध्यान से पढ़ें।

For instructions in Tibetan see Page 2 of this booklet. / तिब्बतन में निर्देशों के लिए इस पुस्तिका का पृष्ठ 2 देखें।

INSTRUCTIONS FOR CANDIDATES

परीक्षार्थियों के लिए निर्देश

1. This booklet is a supplement to the Main Test Booklet for those candidates who wish to answer EITHER Part IV (Language I) OR Part V (Language II) in TIBETAN language, but NOT BOTH. 2. Candidates are required to answer Part I and Part II or III from the Main Test Booklet and Parts IV and V from the languages chosen by them. 3. Questions on English and Hindi languages for Part IV and Part V have been given in the Main Test Booklet. Language Supplements can be asked for separately. 4. Use Blue/Black Ball Point Pen only for writing particulars on this page/markings responses in the Answer Sheet. 5. The CODE for this Language Booklet is F. Make sure that the CODE printed on Side-2 of the Answer Sheet and on your Main Test Booklet is the same as that on this Language Supplement Booklet. In case of discrepancy, the candidate should immediately report the matter to the Invigilator for replacement of the Language Supplement Test Booklet. 6. This Test Booklet has two Parts, IV and V consisting of 60 Objective Type Questions, and each carries 1 mark : Part IV : Language I – (Tibetan) (Q. Nos. 91 – 120) Part V : Language II – (Tibetan) (Q. Nos. 121 – 150) 7. Part IV contains 30 questions for Language I and Part V contains 30 questions for Language II. In this Test Booklet, only questions pertaining to Tibetan language have been given. In case the language(s) you have opted for as Language I and/or Language II is a language other than Tibetan, please ask for a Supplement (Language) Test Booklet of F Code that contains questions on that language. The languages being answered must tally with the languages opted for in your Application Form. No change in languages is allowed. 8. Candidates are required to attempt questions in Language II (Part V) in a language other than the one chosen as Language I (Part IV) from the list of languages. 9. Rough work should be done only in the space provided in the Test Booklet for the same. 10. The answers are to be recorded on the OMR Answer Sheet only. Mark your responses carefully. No whitener is allowed for changing answers	1. यह पुस्तिका मुख्य परीक्षा पुस्तिका की एक परिशिष्ट है, उन परीक्षार्थियों के लिए जो या तो भाग IV (भाषा I) या भाग V (भाषा II) तिब्बतन भाषा में देना चाहते हैं, लेकिन दोनों नहीं। 2. परीक्षार्थी भाग I एवं भाग II या III के उत्तर मुख्य परीक्षा पुस्तिका से दें और भाग IV व V के उत्तर उनके द्वारा चुनी भाषाओं से। 3. अंग्रेजी व हिन्दी भाषा पर प्रश्न मुख्य परीक्षा पुस्तिका में भाग IV व भाग V के अन्तर्गत दिए गए हैं। भाषा परिशिष्टों को आप अलग से माँग सकते हैं। 4. इस पृष्ठ पर विवरण अंकित करने एवं उत्तर पत्र पर निशान लगाने के लिए केवल नीले/काले बॉल पॉइंट पेन का प्रयोग करें। 5. इस भाषा पुस्तिका का कोड F है। यह सुनिश्चित कर लें कि इस भाषा परिशिष्ट पुस्तिका का कोड, उत्तर पत्र के पृष्ठ-2 एवं मुख्य प्रश्न पुस्तिका पर छपे कोड से मिलता है। अगर यह भिन्न हो तो परीक्षार्थी दूसरी भाषा परिशिष्ट परीक्षा पुस्तिका लेने के लिए निरीक्षक को तुरन्त अवगत कराएँ। 6. इस परीक्षा पुस्तिका में दो भाग IV और V हैं, जिनमें 60 वस्तुनिष्ठ प्रश्न हैं, तथा प्रत्येक 1 अंक का है : भाग IV : भाषा I – (तिब्बतन) (प्रश्न सं. 91 – 120) भाग V : भाषा II – (तिब्बतन) (प्रश्न सं. 121 – 150) 7. भाग IV में भाषा I के लिए 30 प्रश्न और भाग V में भाषा II के लिए 30 प्रश्न दिए गए हैं। इस परीक्षा पुस्तिका में केवल तिब्बतन भाषा से सम्बन्धित प्रश्न दिए गए हैं। यदि भाषा I और/या भाषा II में आपके द्वारा चुनी गई भाषा(एँ) तिब्बतन के अलावा है/हैं, तो कृपया F कोड वाली उस भाषा वाली परिशिष्ट (भाषा) परीक्षा पुस्तिका माँग लीजिए। जिन भाषाओं के प्रश्नों के उत्तर आप दे रहे हैं वह आवेदन पत्र में चुनी गई भाषाओं से अवश्य मेल खानी चाहिए। भाषाओं का परिवर्तन अनुमत्य नहीं है। 8. परीक्षार्थी भाषा II (भाग V) के लिए, भाषा सूची से ऐसी भाषा चुनें जो उनके द्वारा भाषा I (भाग IV) में चुनी गई भाषा से भिन्न हो। 9. रफ कार्य परीक्षा पुस्तिका में इस प्रयोजन के लिए दी गई खाली जगह पर ही करें। 10. सभी उत्तर केवल OMR उत्तर पत्र पर ही अंकित करें। अपने उत्तर ध्यानपूर्वक अंकित करें। उत्तर बदलने हेतु श्वेत रंजक का प्रयोग निषिद्ध है।

Name of the Candidate (in Capital Letters) : _____

परीक्षार्थी का नाम (बड़े अक्षरों में) : _____

Roll Number (अनुक्रमांक) : in figures (अंकों में) _____

: in words (शब्दों में) _____

Centre of Examination (in Capital Letters) : _____

परीक्षा केन्द्र (बड़े अक्षरों में) : _____

Candidate's Signature : _____

परीक्षार्थी के हस्ताक्षर : _____

Invigilator's Signature : _____

निरीक्षक के हस्ताक्षर : _____

Facsimile signature stamp of Centre Superintendent _____

ཇི་ཞོག་ཞོག་བྱེ་རྒྱངས་ 24 ཡོད།

MAK-23-II

ཕྱགས་དེབ་འོ་ཕྱགས་།

ཇི་ཞོག་II

ཇི་ཞོག་། IVདང་V(བོད་སྐད་ཁ་སྐོང་ས།)

F

ཐུགས་སྒོད་པར་ངོ་སྒོད་ལམ་སྟོན།

(དབྱིན་སྐད་ཐོག་ཡོད་པའི་ལམ་སྟོན་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་གཤམ་གསལ།)

- ༡ ་ ཇི་དེ་བ་འདི་ཁ་སྐོང་ས། རྒྱལ་ས་སྤྱོད་ཀྱི་ཚན་པ་བཞི་བའི་སྐད་ཡིག་དང་པོ་འཕ། ཡང་ན། ཚན་པ་ལྔ་བའི་སྐད་ཡིག་གཉིས་
 བ་ཡིན་པ་མ་གཏོགས། ཚན་པ་གཉིས་ཀའི་ཆེད་དུ་མིན།
 ༢ ་ རྒྱལ་ས་སྤྱོད་པར་ཚན་པ་དང་པོ། གཉིས་པ། གསུམ་པའི་ལན་གྱི་དྲི་བ་གཙོ་བོ་དེ་དག་ཡིན།
 ༣ ་ དེ་ལྟར་སྐད་དང་ཉིན་རྒྱུ་ཚན་པ་བཞི་པ་དང་། ལྔ་པ་རྒྱལ་ས་དེ་བ་ནང་གསལ་ཁ་སྐོང་ས། རྐྱད་ཡིག་གཞན་ཆང་མ་
 ལོགས་སུ་ཡོད།
 ༤ ་ ལྔ་པ་ཆ་སྟོན་པོ་ཡི་འབོལ་སྤྲུག་གིས་འབྲིས་དགོས།
 ༥ ་ རྒྱལ་ས་ཤོག་(F)ལྟེ་ཡི་ཁོངས་གཏོགས་ནམས་ཡིད་ལ་ངེས་པར་བྱས་ནས་མདུན་ཤོག་གཉིས་པའི་དབར་བསྐྱེད་དྲི་བ་
 དངོས་དེ་ཁ་སྐོང་ས། རྐྱད་ཡིག་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན། གལ་ཏེ་གཅིག་མཚུངས་མེད་ན་ལམ་སང་ཡིག་ཆད་དོ་དམ་
 བར་ལུས་ཏེ་རང་གི་ཁ་སྐོང་ས་དྲི་བའི་དེ་བ་དེ་ལེན་དགོས།
 ༦ ་ རྒྱལ་ས་དེ་བ་འདི་ལ་ཚན་པ་བཞི་པ་དང་ལྔ་པ་སོ་སོར་ཡོད། དྲི་ཐུང་དུག་ཅུ་ཡོད་པར་དྲི་བ་རེར་བརྒྱ་ཆ་གཅིག་རེ་ཡོད།
 ༧ ་ རྐྱད་ཡིག་གི་ཚན་པ་བཞི་པར་དྲི་བ་ ༣༠ ཡོད་པ་དེ་རྐྱད་ཡིག་དང་པོའི་ཆེད་ཡིན། ཚན་པ་ལྔ་པ་ལ་དྲི་བ་ ༣༠ ཡོད་པ་དེ་
 རྐྱད་ཡིག་གཉིས་པའི་ཆེད་ཡིན། དྲི་མཚོན་དེ་བ་ཆུང་འདི་བོད་སྐད་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་ཡིན། གལ་སྲིད་ཁྱེད་ཀྱིས་རྐྱད་ཡིག་
 དང་པོ་དང་གཉིས་པ་གང་རུང་བདམས་པ་ཡིན་ན། དེ་རང་གིས་སྐད་ས་པའི་འགོངས་ཤོག་ལྟར་མེད་ན་ཡིག་རྒྱལ་ས་དོ་
 དམ་པར་ལམ་སང་སྤྲུག་གསལ་ལུ་དགོས།
 ༨ ་ རྒྱལ་ས་སྤྱོད་པས་ཚན་པ་ལྔ་པ། རྐྱད་ཡིག་གཉིས་པ་ལས་གཞན་རྐྱད་ཡིག་དང་པོའི་ཚན་པ་བཞི་པ་ནས་འདེམས་དགོས།
 ༩ ་ མེན་དྲི་ཆེད་ཤོག་སུ་སྟོང་པ་གཞན་དུ་ཡོད།
 ༡༠ ་ རང་གི་དྲི་བའི་ལན་ནམས་OMRདྲི་ལན་ཤོག་སྤྱིའི་ནང་འབྲི་དགོས། འབྲི་བསུབ་ཆེད་དཀར་བསུབ་བེད་སྤྱོད་མི་ཆོག

ཡིག་ཆེན་གྱི་ནང་དུ་མིང་གིས། _____

མེད་གཞུང་ཨང་གྲངས། (ཨང་གི་འཛིན་པ།) _____

མེད་གཞུང་ཨང་གཟུང་། (ཡི་གེའི་ཐོག) _____

ཡིག་ཆེན་དུ་ཡིག་ཆོད་གཏོང་ཡུལ་གྱི་ཁ་བྱང་། _____

བླ་ཡ་ས་སྟོན་པའི་མཆོན་རྟགས། _____ རོད་མ་པའི་མཆོན་རྟགས། _____

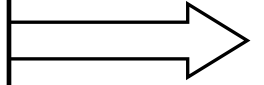
དབུས་ཡིག་རྒྱགས་དོ་དམ་པའི་དམ་ཕྱག་དང་མཆོད་རྟགས། _____

ཡིག་རྒྱུགས་པས་སྒྲེ་ཚན་བཞི་བ་ 91-120 གཞུགས་སྤྱད་
བདམས་ཡོད་ན་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་ཕོ་ཁོ་ན་ཡིན་དགོས།

Candidates should answer questions
from the following Part – IV

(Questions no. 91-120) only if they have
opted for **Tibetan** as Language-I.

ཚན་བཞི་ PART-IV
སྐད་ཡིག་དང་སྒྲིག་ (LANGUAGE-I)
TIBETAN

ལམ་སྟོན། གཤམ་གསལ་བརྗོད་པ་སྟོན་པ་དང་དེ་ལོག་དེ་བུ་(91-99)ལ་འོས་བཤི་ལན་འདོམས།

༡༡། སྟོན་བྱུང་གྱི་གར་གྱི་ཡུལ་རྟིང་ཕ་ར་ཏ་སིའི་ནགས་སྟུག་པོ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཉེ་ཁྲིམ་སུ་ཚུ་མོ་གསྐྱ་རྒྱུག་བཞིན་ཡོད་པའི་ཉེ་འདབས་གྱི་གྲོང་གསེབ་ནས་ཤིང་འཇུས་ཤིང་ཆོང་གིས་མི་ཆེ་སྟེལ་མཁན་རྣམ་ལག་ཀར་ཏ་ར་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ། ཉེན་ཅིག་གསྐྱའི་གཙང་གཞུང་གི་ཤིང་སྟོང་གི་སྟེ་ཡི་ཤིང་གཙོད་བཞིན་ཡོད་པ་ཁོ་བའི་རྒྱུང་པ་འདམ་མེད་ཀྱིས་གཙང་ཚུ་བ་སྟོང་ཁོ་བའི་ནང་ལྷུང་ཏེ་འཆི་ལ་ཉེ་བ་ཡོད་པ་དེ། གཙང་པོའི་ཉེ་ཁྲིམ་སུ་ཡོད་པའི་རི་དྲགས་རུ་རུ་(རི་དྲགས་ལུས་ལ་སེམས་ནི་བྱང་རྒྱུ་སེམས། རུ་ཅེ་གཅིག་ལ་ལུས་ནི་གསེར་ལྟར་མཛེས། རི་དྲགས་ཡིན་ཡང་མི་སྐད་ལྟར་ལྟར་འདོན་)པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་ཤིང་མཁན་རྒྱུང་ལྷུང་གི་འདྲིགས་པ་ལས་སྐྱབས་སོ། དེ་སྐྱབས་ཤིང་མཁན་གྱིས་རི་དྲགས་ལ་སྐྱ་བྱིན་བྱ་ཤིང་གྱི་མཆོད་པ་བྱ་འདོད་པས། རི་དྲགས་རུ་རུས་ཁྲོད་ཀྱིས་ང་འདི་ལྟར་ཡོད་པ་གཞན་ལ་མི་སྟོན་ཞིག་དེས་མཆོད་པ་ཆོག་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། དེ་མཆོམས་ནས་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོ་ནང་ཆེན་ལ་རི་དྲགས་བཞིན་མི་ལམ་དུ་མིས་ཞིང་ཆོས་ཀྱང་གསུངས་བ་མིས་བཞ། གཉིད་བསད་པ་དང་བཙུན་མོས་རྒྱལ་པོ་ལ་དེ་ལྟར་ཡོད་ཚུལ་བརྗོད་པ་དེ་རྒྱལ་ཁང་དུ་གདན་འདྲངས་དགོས་པའི་སུ་ཚུ་གསལ་ནན་བརྗོད་སྟེས་སོ། རྒྱལ་པོ་ཡང་རང་གི་སྟོན་པོ་ནམས་ལ་བཀའ་གནང་ཏེ་རི་དྲགས་དེ་འདྲ་གང་ཡོད་འཆོལ་དུ་བཏང་། དེ་མཆོམས་ནས་གནས་ཚུལ་ཤིང་མཁན་གྱིས་ཐོས། རྒྱལ་པོའི་སྐུ་རྒྱལ་པོ་རི་དྲགས་གང་དུ་ཡོད་པ་བསྟན། རྒྱལ་པོས་མཐའ་བཞི་ནས་དམགས་མིས་བསྟོར་ཏེ་རི་དྲགས་རུ་རུ་ཟེན། རྒྱལ་ཁང་དུ་གདན་འདྲངས་ཏེ་རྒྱལ་སྟོན་འབངས་དང་བཅས་པར་རི་དྲགས་ཀྱི་བྱང་རྒྱུ་ཆོས་མང་དག་གསུངས་སོ། དེ་ནས་བཟུང་རི་དྲགས་རུ་རུ་འམ་རི་དྲགས་ཨེ་ན་ལ་ཞེས་པ་བསམ་གཏན་གྱི་མངོན་རྟགས་སུ་མེད་སྟོང་པ་ནང་པའི་ལྷ་ཁང་དགོན་གནས་ཀྱི་རྟགས་སུ་གནས་སོ།

91. ཤིང་མཁན་གྱི་མིང་ལ་གང་ཟེར། ཁོ་ཡུལ་གང་ན་སྟོང་གི་ཡོད་དམ།

- (1) ཤིང་མཁན་གྱི་མིང་ལ་རྣམ་ཀུ་ལྟར་ཟེར། ཁོ་ཡུལ་ཕ་རུ་ཏ་སུལ་སྟོང་གི་ཡོད་པ་དེ།
- (2) ཤིང་མཁན་གྱི་མིང་ལ་ཏ་རི་རྣམ་ཟེར། ཁོ་ཡུལ་ཕ་རུ་ཏ་སུལ་སྟོང་གི་ཡོད་པ་དེ།
- (3) ཤིང་མཁན་གྱི་མིང་ལ་རྣམ་ལམ་ཏ་རི་ཟེར། ཁོ་ཡུལ་ཕ་རུ་ཏ་སུལ་སྟོང་གི་ཡོད་པ་དེ།
- (4) ཤིང་མཁན་གྱི་མིང་ལ་རྣམ་ལག་ཀར་ཏ་ར་ཟེར། ཁོ་ཡུལ་ཕ་ར་ཏ་སིར་སྟོང་གི་ཡོད་པ་དེ།

92. ཤིང་མཁན་རྣམ་ལག་ཀར་ཏ་ར་མི་ཆེ་གང་གི་སྟོ་སྟེལ་གྱི་ཡོད་དམ།

- (1) ཞིང་རྒྱར་ནས་ཤིང་འཇུས་པ་བཙོང་ནས་མི་ཆེ་སྟེལ་གྱི་ཡོད་པ་དེ།
- (2) ལམ་རྒྱར་ནས་ཤིང་འཇུས་པ་བཙོང་ནས་མི་ཆེ་སྟེལ་གྱི་ཡོད་པ་དེ།
- (3) རགས་ནས་ཤིང་འཇུས་པ་བཙོང་ནས་མི་ཆེ་སྟེལ་གྱི་ཡོད་པ་དེ།
- (4) གཙང་འགྲམ་ནས་ཤིང་འཇུས་པ་བཙོང་ནས་མི་ཆེ་སྟེལ་གྱི་ཡོད་པ་དེ།

93. ཞིང་མཁན་དེ་རྒྱང་པ་བྲད་ནས་གང་དུ་སྐྱུང་བ་ཡིན་ནམ།

- (1) བོད་མཁན་དེ་དེ་རྒྱུ་པ་འདམས་སྟེ་ཐུག་དེ་ཁོ་བ་རྩུ་མོ་ཡ་ཐུ་བའི་ནང་ལྷུང་བ་རེད།
- (2) བོད་མཁན་དེ་དེ་རྒྱུ་པ་འདམས་སྟེ་ཐུག་དེ་ཁོ་བ་རྩུ་མོ་གྲུ་འི་ནང་ལྷུང་བ་རེད།
- (3) བོད་མཁན་དེ་དེ་རྒྱུ་པ་འདམས་སྟེ་ཐུག་དེ་ཁོ་བ་ཁྲིམ་པའི་ནང་ལྷུང་བ་རེད།
- (4) བོད་མཁན་དེ་དེ་རྒྱུ་པ་འདམས་སྟེ་ཐུག་དེ་ཁོ་བ་ཞིང་རྩུ་འི་ཕུ་བའི་ནང་ལྷུང་བ་རེད།

94. ཤིང་མཁན་དེ་ཕུ་བོ་གདམས་པ་གྲོང་ཅན་གྱི་ནང་ནས་སྐྱུས་བཏོན་ནམ།

- (1) སེང་མཁན་དེ་ཕུ་ལོ་གཞུང་ལྷོ་ཅན་གྱི་བང་ནས་སེལ་བཏོན་པ་རེད།
- (2) སེང་མཁན་དེ་ཕུ་ལོ་གཞུང་ལྷོ་ཅན་གྱི་བང་ནས་རྟོགས་པ་ཚོས་བཏོན་པ་རེད།
- (3) སེང་མཁན་དེ་ཕུ་ལོ་གཞུང་ལྷོ་ཅན་གྱི་བང་ནས་སེལ་བཏོན་པ་རེད།
- (4) སེང་མཁན་དེ་ཕུ་ལོ་གཞུང་ལྷོ་ཅན་གྱི་བང་ནས་རྟོགས་པ་རྟོགས་བཏོན་པ་རེད།

95. རི་རྒྱལ་ས་རྩ་རྩའི་བྱང་ཆོས་གང་ཡོད་པ་རེད་དམ།

- (1) རི་རྒྱལ་ས་རྩ་རྩེ་ཁྱིའི་ལུས་སུ་མི་སྐད་སྣ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད།
- (2) རི་རྒྱལ་ས་རྩ་རྩེ་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་སུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ལྷན་པ་མི་སྐད་སྣ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད།
- (3) རི་རྒྱལ་ས་རྩ་རྩེ་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་སུ་ཕྱིན་སེམས་དང་ལྷན་པ་ཁྱི་སྐད་སྣ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད།
- (4) རི་རྒྱལ་ས་རྩ་རྩེ་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་སུ་གཤམ་སྒྲུབ་སེམས་དང་ལྷན་པ་མི་སྐད་སྣ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད།

96. ཤིང་མཁན་གྱིས་རང་ཉིད་གཙང་ཅུ་འི་འདིགས་ལས་སྐྱབས་པའི་བྱི་ལན་ཏུ་རི་རྒྱས་ཏུ་རུས་གང་སྐྱས་སམ།

- (1) རི་རྒམས་རྩ་རྩས་ངའི་ཆོས་རྟོག་པའི་སྐོར་ཆ་ང་མ་སྟོན་རྟོགས། དེ་ངའི་བྱིན་ལྡན་པ་ཡིན་ཟེད།
- (2) རི་རྒམས་རྩ་རྩས་ངའི་སྐོར་སྲུ་ལ་སྟོན་ན་སྟོན་རྟོགས། དེ་ངའི་བྱིན་ལྡན་པ་ཡིན་ཟེད།
- (3) རི་རྒམས་རྩ་རྩས་ངའི་སྐོར་སྲུ་ལ་ཕང་མ་སྟོན་རྟོགས། དེ་ངའི་བྱིན་ལྡན་པ་ཡིན་ཟེད།
- (4) རི་རྒམས་རྩ་རྩས་ངའི་སྐོར་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོན་རྟོགས། དེ་ངའི་བྱིན་ལྡན་པ་ཡིན་ཟེད།

97. གྲུལ་པོ་སྤུ་ཡི་བཙུན་མོ་ལ་མི་ལམ་གང་བཏང་ངམ།

- (1) སིད་བྱུར་གྱི་རྒྱལ་པོའི་བཅུན་མོ་ལ་རི་རྒྱལ་ས་མི་སྐད་སྤྱོད་བཞེས་སོ།
- (2) བཟ་ར་ཏེ་སིད་རྒྱལ་པོའི་བཅུན་མོ་ལ་རི་རྒྱལ་ས་ཏུ་ཐེར་བཞེས་སྐད་སྤྱོད་ཞིག་ཡོད་བཞེས་སོ།
- (3) ཀོ་ཤམ་པོའི་རྒྱལ་པོའི་བཅུན་མོ་ལ་རི་རྒྱལ་ས་མི་སྐད་སྤྱོད་ཞིག་ཡོད་བཞེས་སོ།
- (4) ལུམ་ཞི་ཞིའི་རྒྱལ་པོའི་བཅུན་མོ་ལ་རི་རྒྱལ་ས་མི་སྐད་སྤྱོད་མཁན་ཡོད་བཞེས་སོ།

98. མཐའ་མ་རྒྱལ་པོས་རི་དྲགས་རུ་རུ་གང་དུ་གདན་ཞུས་མཛད་ནས།

- (1) བྱིས་མ་ཁང་དུ་གདན་ཞུས་མཛད།
- (2) བཤེན་གཤམ་སྤྱི་རང་འཇགས་གདན་ཞུས་མཛད།
- (3) མི་དམངས་ཀྱི་ཁྲོད་དུ་གདན་ཞུས་མཛད།
- (4) མོ་བྲང་ནང་དུ་གདན་ཞུས་མཛད།

99. མི་ལམ་དུ་རི་དྲགས་རུ་རུ་སྤྱི་ལ་མིས་བ་ཡིན་ནས།

- (1) སློན་པོ་ནང་ཆེན་ལ་མིས་བ་ཡིན།
- (2) བློན་གཡོག་ལ་མིས་བ་ཡིན།
- (3) རྒྱལ་པོ་ལ་མིས་བ་ཡིན།
- (4) བཙུན་མོ་ལ་མིས་བ་ཡིན།

གཤམ་གསལ་སྤྱན་རྒྱུ་ཆིག་ལེགས་བར་བསྐྱགས་ཏེ་འོས་བཤི་ལན་རེ་འདེམས་དགོས།

༡༣། །རང་སེམས་སོང་བའི་མི་དེ།

།གཏན་གྱི་འདུན་མར་འབྱུང་ན།

།རྒྱ་མཆོ་གཏིང་ནས་ནོར་བུ།

།ལོ་ན་དེ་དང་འབྲུ་བྱང་།

།ཅི་ཐོག་བ་མའི་ཁ་ལ།

།སྤྱི་སེར་རྒྱང་གི་པོ་ཉ།

།མེ་ཏོག་སྤྱང་བུ་གཉིས་ཀྱི།

།འབྲེལ་མཆོམས་གཅོད་མཁན་ལོས་ཡིན།

།བྱ་ལན་སེམས་བ་མེད་ཀྱང་།

།རྟ་མགོས་བྱི་མིག་བལྟས་བྱང་།

།ཁྱིས་གཞུང་མེད་བའི་བྱམས་བས།

།ང་ལ་བྱི་མིག་མི་བལྟ།

།ཤེད་དེ་ལྷུལ་བའི་ཡུལ་གྱི།

།ཆོས་རྒྱལ་ལས་ཀྱི་མེ་ལོང་།

།དེ་ནས་ཁྱི་ཁྱི་མི་འདུག།

།འདི་ནས་ཁྱི་ཁྱི་གཞན་ལ།

100. རང་སེམས་སོང་བའི་མི་ཟེར་བ་དེ་གང་འབྲུ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་ནས།

- (1) ལོན་ཏན་ཅན་གྱི་མི།
- (2) རོ་ཤེས་ཅན་གྱི་མི།
- (3) སེམས་བ་ཤོར་བའི་མི།
- (4) ཡིད་ཆེས་ཡོད་བའི་མི།

101. གཏན་གྱི་འདུན་མར་འབྱུང་ན་ཟེར་བའི་འདུན་མའི་གོ་དོན་གང་ཡིན་ནམ།

- (1) གཏན་གྱི་འདུན་མ་ནི། གྲོགས་བཟང་པོ་ལ་གོ་བ་ཡིན།
- (2) གཏན་གྱི་འདུན་མ་ནི། ཆན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གོ་བ་ཡིན།
- (3) གཏན་གྱི་འདུན་མ་ནི། གོ་བསྐྱར་བྱས་པ་ལ་གོ་བ་ཡིན།
- (4) གཏན་གྱི་འདུན་མ་ནི། ཡིད་ཆེས་དང་སློམ་སྤྱན་པ་ལ་གོ་བ་ཡིན།

102. ཡིད་ཆེས་ཡོད་ན་རྒྱ་མཚོ་ནས་གང་ལེན་ཆོག་གི་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ།

- (1) རྒྱ་མཚོ་ནས་ཚུ་ལེན་ཆོག་གི་རེད།
- (2) རྒྱ་མཚོ་ནས་འོར་བུ་ལེན་ཆོག་གི་རེད།
- (3) རྒྱ་མཚོ་ནས་ཉ་ཆེན་ལེན་ཆོག་གི་རེད།
- (4) རྒྱ་མཚོ་ནས་འོར་བུ་པ་ལམ་ལེན་ཆོག་གི་རེད།

103. ཅི་ཐོག་བ་མེད་ཁ་ལ་གང་གི་ཕོ་ཉ་ཡོད་དམ།

- (1) སྤྱི་སེར་ས་ཡི་ཕོ་ཉ་ཡོད་པ་ཡིན།
- (2) སྤྱི་སེར་མེ་ཡི་ཕོ་ཉ་ཡོད་པ་ཡིན།
- (3) སྤྱི་སེར་རྒྱང་གི་ཕོ་ཉ་ཡོད་པ་ཡིན།
- (4) སྤྱི་སེར་རྩ་ཡི་ཕོ་ཉ་ཡོད་པ་ཡིན།

104. ཉ་མགོས་ཕྱི་མིག་ག་དུས་བལྟས་པ་ཡིན་ནམ།

- (1) འབྲུ་ཤན་སེམས་པ་མེད་ན་ཡང་།
- (2) འབྲས་ཤན་སེམས་པ་མེད་ན་ཡང་།
- (3) སྤན་ཤན་སེམས་པ་མེད་ན་ཡང་།
- (4) བྱ་ཤན་སེམས་པ་མེད་ན་ཡང་།

105. ང་ལ་བྱི་མིག་མི་བལྟ་ཟེར་བ་སྤྱི་ལ་ཟེར་རམ།

- (1) ཁྱེད་གཞུང་རྒྱུང་བའི་བྱམས་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན།
- (2) ཡིད་གཞུང་མེད་པའི་བྱམས་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན།
- (3) ཁྱེད་གཞུང་མེད་པའི་བྱམས་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན།
- (4) ཁྱེད་གཞུང་ལྡན་པའི་བྱམས་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན།

གཤམ་གསལ་འཛིན་ཐབས་ཀྱི་བརྒྱམས་ལས་འོས་པའི་ལན་རེ་འདེམས་དགོས།

106. སྐད་ཡིག་ཆང་མ་སྟོབ་དགོས་པའི་དོན་ནི།

- (1) སྐད་ཡིག་དེ་ཆིག་རང་བཞིན་དུ་བཟུ་བ།
- (2) སྐད་གདངས་ལ་དོ་སྣང་སྤྱད་བ།
- (3) བརྗོད་པའི་ཆིག་སོ་སོར་བྱེ་བ་དང་། གཅིག་མཚུངས་ཀྱི་ཡི་གེ་བཀོད་བ།
- (4) སྐད་གདངས་སོ་སོའི་སྡེ་ཆན་དུ་འཛོག་དགོས།

107. སྟོབ་ཆན་གྱི་སྐད་ཡིག་དེ་དམིགས་ལུ་ལ་བཞག་ནས་སྤྱ་གྱུའི་སྐད་ཐོག་སྟོབ་པ་དེ་དགེ་ཆན་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་རེད།

- (1) འགོ་སྟངས་ཀྱི་ཐབས་ལམ། (Structural approach)
- (2) སྐད་ཆ་ཤོད་པའི་ཐབས་ལམ།
- (3) བརྗོད་བསྐྱར་པའི་ཐབས་ལམ།
- (4) ཐད་ཀར་སྟོབ་པའི་ཐབས་ལམ།

108. ཉན་ཐུབ་པའི་རྒྱས་པ་དེ་.....ཤོད་པ་སོ་ཡི་བཤད་སྟངས་དང་ལག་བརྗོད་པ་དེ་ཡིན།

- (1) ཐག་གཅོད་དང་བཟླ་དབྱེད་བྱས་བ།
- (2) ཐག་གཅོད་དང་གཅང་བཟོ་བྱས་བ།
- (3) རྫོ་འཛིན་དང་དོན་རྟོགས་བ།
- (4) རྫོ་འཛིན་དང་བཟླ་དབྱེད་བྱས་བ།

109. སྐད་ཡིག་སྟོང་བར་པན་ཐོགས་ཤོས་འབྲེལ་ན་.....།

- (1) མ་སྐྱར་སྤྱ་གྱུར་དམིགས་པའི་སྟོན་སྟེན་བཤད་བ།
- (2) ཨ་མ་དང་སྤྱ་གྱུའི་བར་སྟོན་འགྲེལ་སྐད་ཆ་ཤོད་པའི་སྐབས། །
- (3) དོ་སྣང་སྤྱིན་པའི་སྟོན་སྟེན་བཤད་བ།
- (4) སྤྱ་གྱུར་དམིགས་པའི་སྟོན་སྟེན་བཤད་བ།

110. སྤྱ་གྲུ་ལོ་ན་ཚུང་དུས་རང་གི་མ་ཟད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་ཚུང་དུ་ལས་མེད་པ་ལ། གཤམ་གྱི་བརྗོད་པ་གང་གིས་པན་ཐོས་བྱེད་ནས།

- (1) འཚོ་བ་རྗེན་པོ་(Sensitive) དུས་ཀྱི་དཀའ་ངལ།
- (2) རང་ཉིད་སྤྲོད་སའི་འགྲོ་ལུགས།
- (3) ཆོག་སྦྱོར་གྱི་དཀའ་ངལ།
- (4) སྐད་ཡིག་གི་གཞི་མ་ཚུགས་པའི་དཀའ་ངལ།

111. གཤམ་གསལ་ནི་སྒྲོག་སྤངས་ནང་ཁུལ་ཡོད་པ་དེ་མ་རེད།

- (1) དཔར་ལེན་བྱས་པ། (Transcription)
- (2) གོ་རྟོགས་ལྡན་པ། (Comprehension)
- (3) འབྲེལ་བ་བཅོས་པ། (Making connection)
- (4) སྒྲིན་དུ་བཤད་པ། (Prediction)

112. དགོ་ཀན་གྱི་ཡིད་ཆེས་ལ་སློབ་མར་གོ་རྟོགས་ལུས་ཅུལ་ཡོད་པ་དེས་སྐད་ལ་དགོས་གཤམ་ཡོད་གཟིགས་ཏེ་དགོ་ལགས་ནས་
དེ་དང་འབྲེལ་བ་.....།

- (1) སི་གིན་ནང་། (Skinner's) གཤམ་གཤམ་ཐབས་ཐོའི་ཐབས་ལམ་ཡིན།
- (2) སི་ཁྱི་པན་ཀ་ཤམ་། (Stephen Krashen's) ཉམས་སྤྲོད་ལྡན་པའི་དགོ་ཀན་ཡིན།
- (3) བླ་མོ་སི་གི་ (Vygotsky's) ཡི་སྤྱི་ཆོགས་རིག་གཞུང་གི་ཐབས་ལམ་ཡིན།
- (4) སྤྱི་གོ་ཏ་ (Piaget's) འཛིན་སྤངས་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་ཡིན།

113. འཛིན་ཁང་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བའི་ཁྱད་ཆོས་དེ་གཤམ་གསལ་གཅིག་གང་ཡིན་ནམ།

- (1) སྤྱ་གྲུ་ཆོ་ལ་དགོ་ལགས་ལ་དོ་སྤང་ཆེན་པོའི་སློན་ནས་ཉན་པ་རེད།
- (2) སྤྱ་གྲུ་དགོ་ཀན་ཉམས་སྤྲོད་ཅན་གྱིས་སློབ་བཞིན་ཡོད་པ་རེད།
- (3) འཛིན་བྲ་སྐད་ཅོར་ལྡན་ཡང་སློབ་མ་ནང་ཁུལ་འགྲོ་སྐྱེད་བྱེད་བཞིན་པ་རེད།
- (4) སྤྱ་གྲུ་ཆོས་ནག་པང་གི་དྲི་བར་ཡིག་གཟུངས་ལྡན་པའི་སློན་ནས་བྲིས་མེད་པ་རེད།

114. སྐད་ཡིག་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་སྟོན་བྱེད་པའི་མཐོང་ཚུལ་གྱི་ཐབས་ནི་.....།

- (1) སྐད་ཡིག་དེ་ང་ཚོས་ཡོངས་གྲགས་གྱི་བསམ་ཚུལ་དང་ངོས་ལེན་བྱས་པ་རེད།
- (2) སྐད་ཡིག་གི་བསམ་ཚུལ་བཅོས་སྤྱོད་པའི་འགན་མེད་པ་རེད།
- (3) སྐད་ཡིག་གི་གོ་བ་སྤྱིན་པ་དེ་ང་ཚོའི་བསམ་པ་དང་གོ་བ་ལེན་པ་བྱེད།
- (4) སྐད་ཡིག་དང་རིག་གཞུང་གཉིས་ཐ་དད་དང་རང་ཆོད་པ་རེད།

115. འཛིན་ཟུ་བདུན་པའི་དགེ་ལགས་ནས་(ལོ་མ) ཞེས་པའི་སྙེ་ཚིག་མ་སྟོག་སྟོན་དུ་སྟོབ་མ་ཆོ་ལ་ལོ་མ་བེད་སྟོང་དེ་སེམས་ཅན་འདྲ་མེན་གྱི་རི་མོ་འབྲི་དུ་བཅུག་པ་དེ་ཁོང་གི་.....།

- (1) སྟོབ་མ་ཆོར་རིག་ཅུལ་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བའི་ཐབས་ཤེས།
- (2) སེམས་ཅན་དང་སྐད་ཡིག་མཉམ་སྦྲར་བྱེད་དུ་བཅུག་པ།
- (3) ལས་གཞི་སྟངས་ཆར་བའི་ཆེད་དུ་སྟོབ་མ་ཆོ་ལ་ལས་ཀ་བྱེད་བཅུག་པ།
- (4) རི་མོ་དང་སྐད་ཡིག་མཉམ་སྦྲར་བྱེད་དུ་བཅུག་པ།

116. རྒྱ་གར་གྱི་འཛིན་ཟུའི་ནང་སྐད་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་རང་བཞིན་ཅིག་རེད། དེ་ནི་སྐད་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་ཡིན་པ་ནི་.....།

- (1) དགེ་ལགས་ནས་སྐད་རིགས་འདྲ་མེན་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བྱུག།
- (2) སྤུ་གྲུ་ཆང་མས་རང་གི་སྐད་སྤྱང་སྤྱབ་པའི་ཆོར་བ་སྟེབས།
- (3) སྟོབ་སྤུག་ཆང་མས་གཅིག་མཚུངས་སྟོང་བ་བྱེད།
- (4) སྟོབ་སྤུག་ཆོས་སྐད་སྤྱ་མང་པོ་ཤེས་སྤུག།

117. སྟོག་སྟོང་དག་པའི་འཆར་གཞིའི་དམིགས་སྟོ་ལ་.....།

- (1) གནས་དོན་ཆ་ཆང་ཤེས་པའི་ཆེད་སྟོགས་པ།
- (2) གཞན་གྱི་ཆེད་དུ་སྟོགས་པ།
- (3) དགའ་སྟོའི་ངང་སྟོག་དེབ་སྟོགས་པ།
- (4) གནས་དོན་ཡང་དག་ཏུ་གོ་བའི་ཆེད་སྟོགས་པ།

118. གཤམ་གསལ་བཟློན་པ་དེ་འགོ་ནས་ཁ་སྐོངས་དགོས། ར་ཟག་ཆེད་དཔར་རིས་དེ་བཞིན་.....།

- (1) དེས་ཚུམ་པ་པོ་ཡག་པོ་ཡོང་བ་བྱེད།
- (2) དེས་ཉན་ཚུལ་ལ་པན་པ་བྱེད།
- (3) དེས་སྤང་ནང་གང་བྱུང་བའི་བཟློན་ཡོད་པ་རེད།
- (4) དེས་ཡིག་གཟུགས་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བར་པན་པ་བྱེད།

119. དུམ་མཆོམས་(Paragraph)འབྲི་སྟངས་ལེགས་པོ་ཡོང་བར་པན་པ་བྱེད་.....།

- (1) རིག་ཚལ་དང་སྤྱན་བསྟར་གཉིས་མཉམ་སྤྱར་དགོས།
- (2) སྤྱིང་བ་པོ་ཁྲག་པའི་ཆེད་སྐད་ཆ་སྟན་པོ་ཤོད་དགོས།
- (3) ཡི་གེ་འབྲི་ལུགས་མ་སྟན་པའི་ཡིག་གཟུགས་དགོས།
- (4) བཟློན་དོན་(Content) རང་མིང་ཆིག་དཀའ་བ་ཡོད་དགོས།

120. སྤྱ་གྲུ་ཆུང་ཆུང་ཆོས་ཞ་སྤྱག་དང་། འགྲིག་བསྟུབ་གང་བྱུང་དུ་དབྱས་བཞག་གི་རེད། དེ་ལ་.....ཟེར།

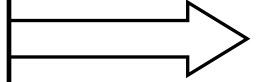
- (1) ཉོབ་འབྲི་ཟེར།
- (2) གྲག་ཤོག་འབྲི་སྟངས་ལ་ཟེར།
- (3) འབྲི་སྟངས་གསར་འཛོལ་ཟེར།
- (4) འབྲི་མཉམ་འབྲི་པ་ལ་ཟེར།

ཡིག་རྒྱུགས་བས་སྡེ་ཆན་ལྔ་བ་ 121-150 གཤམ་སྤིང་
བདམས་ཡོད་ན་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གཉིས་བ་ཁོ་ན་ཡིན་དགོས།

Candidates should answer questions
from the following Part – V

(Questions no. 121-150) only if they have
opted for **Tibetan** as Language-II.

ཚན་བ་ལྔ་པ། (PART-V)
སྐད་ཡིག་གཉིས་པ། (LANGUAGE-II)
TIBETAN

ལམ་སྟོན། གཤམ་གསལ་བརྗོད་པ་སྟོན་པ་དང་དེ་ཡོག་རྩི་བ་ 121-128 གཤམ་པའི་ལན་བདེམས།

༡། འཛམ་གླིང་ནང་འབྲེལ་ལམ་དཔེར་ན། འབྲེལ་འབྲུལ། ཡིག་འབྲུལ། ཁ་སྤར་སོགས་མེད་ན་མི་ཆེ་མི་ལ་བ་ལ་དགའ་ངལ་ཆགས་ཀྱི་རེད།
 ༢། མདོར་ན། འབྲེལ་ལམ་ནི། མི་དང་མིའི་དབར་ལས་དོན་བདེ་སྤྱོད་པའི་དོན་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཡར་རྒྱས་འགོ་བ་ལ་འབྲེལ་
 ལམ་དེ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཞིག་ཡིན་པས་འབྲེལ་ལམ་དེ་གནའ་སྡེ་མོ་ནས་ད་ལྟའི་དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་བར་ཡར་རྒྱས་དང་འགྱུར་བ་
 ཉ་ཅང་ཆེན་པོ་ཕྱིན་ཡོད། སྡེ་མོ་དྲིའི་དུས་རབས་དང་ལྷགས་ཀྱི་དུས་རབས་ཀྱི་དུས་སུ་མི་དང་མིའི་འབྲེལ་ལམ་ནི་མེ་བཏང་བའི་དུ་བ་
 མདོར་བ་དང་། མིའི་རྒྱུད་ནས་སྐད་ལྟགས་ཉ་ཅང་ཆེན་པོ་དེ་འདྲ་བ་རྒྱུ་སྟེ་སྐད་བདེའི་སློན་ལམ་འབྲེལ་ལམ་བྱེད་སྟོན་ཡོད་པ་རེད།
 དེ་སྐབས་དང་། དེར་དུས་ཀྱང་འབྲེལ་ལམ་ཁྲབས་ཆེ་བ་ནི་མི་དང་མིའི་དབར་བྱེད་པ་དེ་རེད། སྡེ་མོ་ཡིན་ན་འབྲེལ་འབྲུལ་གྱི་འབྲེལ་ལམ་
 དེ་རྒྱུ་བཞོན་ནས་འགོ་བ་དང་། ཀོ་བ་རྒྱུར་གཏང་ནས་འགོ་བ་སོགས་རེད། དེར་སང་ནི། སྤྱུལ་འཁོར། མེ་འཁོར། གནམ་འབྲུ་སོགས་
 འབྲུལ་ལམ་གྱི་འབྲེལ་བ་སྤྲབས་བདེ་བོ་དང་ལས་སྤྲོ་བོ་ཡོད་ཀྱང་ཉེན་ཁ་ཡང་ཉ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་རེད། དེ་བཞིན་རྒྱུད་འབྲེལ་དང་།
 གཟུགས་མཐོང་རྒྱུད་འབྲེལ། དེ་སང་ནི་ལག་ཐོགས་ཁ་བར་གྱི་ཐོག་ནས་ཀྱང་འབྲེལ་བྱ་རྒྱ་ཡོད་པ་རེད། མི་དམངས་འབྲེལ་ལམ་ནི།
 རྒྱུད་བསྐྱུགས་དང་དེ་བཞིན་གྱི་འབྲུལ་ཆས་མང་པོ་ཡོད་པ་རེད། སྡེ་མོ་ཡིན་ན། ལྷ་མས་བཀའ་ཆོས་གནང་སྐབས་ཉི་མེས་ཀྱི་མི་
 འགའ་ཤས་ཀྱི་སྤྱི་མཐོང་གསུང་ ཐོས་པ་མ་གཏོགས་དམངས་ཀྱིས་སྤྱི་མ་དད་པ་བྱས་པ་དང་མོས་པ་བྱས་པ་མ་གཏོགས་སྤྱི་མཐོང་གསུང་ཐོས་
 པ་ཉ་ཅང་དགའ་བོ་རེད། དེར་སང་རྒྱུད་བསྐྱུགས་ཀྱི་སློན་ལམ་ཕྱོགས་བཞི་མཆོམས་བརྒྱུད་དུ་གནས་པའི་མི་ཆང་མས་སྤྱི་མཐོང་དཔོན་པོས་
 གང་གསུངས་བའམ་བཤད་པ་ཉན་པ་ཐོས་པ་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། རྒྱ་མཆོན་དེ་འདྲ་ལ་བརྟེན། མཆོན་རིག་གིས་མི་ལ་ཉ་ཅང་མན་པ་བྱུང་ཡོད་
 པར་ཡིད་ཆེས་བྱས་ཆོག་པ་རེད།

121. འཛམ་གླིང་ནང་ལ་འབྲེལ་ལམ་གང་དང་གང་ཡོད་དམ།

- (1) འབྲེལ་ལམ་གྱི་ཆེད་མིག་བདེ་སྤྱོད་རྒྱ། གཡོ་སྤྱི་སྐད་བདེ། ཁ་སྤར་སོགས་ཡོད་པ་རེད།
- (2) འབྲེལ་ལམ་གྱི་ཡིག་འབྲུལ། གནམ་སྤྱ་གཏོང་བ། ཁ་དཔེ་བྱེད་པ་སོགས་ཡོད་པ་རེད།
- (3) འབྲེལ་ལམ་གྱི་ཆེད་འབྲེལ་འབྲུལ། ཡིག་འབྲུལ། ཁ་སྤར་སོགས་ཡོད་པ་རེད།
- (4) འབྲེལ་ལམ་གྱི་ཆེད་ལམ་གྱི་སྐད་ཆ་བཤོད་རྒྱ། ལག་འདབ་བྱེད་རྒྱ་སོགས་ཡོད་པ་རེད།

122. འབྲེལ་ལམ་དེ་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་གང་བྱུང་བའི་མཆོན་རྟགས་ཡིན་ནམ།

- (1) དེས་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་བྱ་རྒྱུ་ཅན་དུ་བྱིན་པའི་མཆོན་རྟགས་ཡིན།
- (2) དེས་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཡར་རྒྱས་བྱིན་པའི་མཆོན་རྟགས་ཡིན།
- (3) དེས་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཉམས་རྒྱུད་བྱིན་པའི་མཆོན་རྟགས་ཡིན།
- (4) དེས་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་གཡོ་སྤྱིའི་ལམ་དུ་བྱིན་པའི་མཆོན་རྟགས་ཡིན།

123. ལྷ་མོ་དེའི་དུས་རབས་དང་ལྷ་གསུམ་གྱི་དུས་རབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མི་རྣམས་ཀྱི་འབྲེལ་ལམ་གཙོ་བོ་གང་ཡིན་ནམ།

- (1) དེ་སྐབས་འབྲེལ་ལམ་གཙོ་བོ་དོན་བྱུག་པ་དང་མིའི་སྐད་ལྟགས་ཆེན་གྲགས་པ་དེ་རེད།
- (2) དེ་སྐབས་འབྲེལ་ལམ་གཙོ་བོ་འུར་དོ་འཕང་བདང་དང་ཤིང་ཅགས་པའི་སྐྱ་གྲགས་པ་དེ་རེད།
- (3) དེ་སྐབས་འབྲེལ་ལམ་གཙོ་བོ་ཆུ་སྐད་དང་མིའི་དུ་སྐད་ལྟགས་ཆེན་གྲགས་པ་དེ་རེད།
- (4) དེ་སྐབས་འབྲེལ་ལམ་གཙོ་བོ་གླིང་བུའི་སྐད་དང་མིའི་སྐད་གདངས་ལྟགས་ཆེན་གྲགས་པ་དེ་རེད།

124. ལྷ་མོའི་དུས་སུ་མི་རྣམས་ལྷ་ལ་ལུང་གཅིག་ནས་གཞན་ལ་འགྲོ་བར་གང་བེད་སྟོང་བྱས་ཏེ་འགྲོ་ཡི་ཡོད་དམ།

- (1) ལྷ་མོའི་དུས་སུ་མི་རྣམས་རྟ་ལ་བཞོན་ཏེ་འགྲོ་ཡི་ཡོད་པ་རེད།
- (2) ལྷ་མོའི་དུས་སུ་མི་རྣམས་བྲི་ལ་བཞོན་ཏེ་འགྲོ་ཡི་ཡོད་པ་རེད།
- (3) ལྷ་མོའི་དུས་སུ་མི་རྣམས་ལུག་ལ་བཞོན་ཏེ་འགྲོ་ཡི་ཡོད་པ་རེད།
- (4) ལྷ་མོའི་དུས་སུ་མི་རྣམས་ར་ལ་བཞོན་ཏེ་འགྲོ་ཡི་ཡོད་པ་རེད།

125. དེང་སང་མི་རྣམས་ལྷ་ལ་ལུང་གཅིག་ནས་གཞན་ལ་འགྲོ་བར་གང་བེད་སྟོང་བྱས་ཏེ་འགྲོ་ཡི་ཡོད་དམ།

- (1) དེང་སང་མི་རྣམས་ར་མོང་། རྟ་ བྲ་ཆེན་སོགས་བེད་སྟོང་གི་འགྲོ་ཡི་ཡོད་པ་རེད།
- (2) དེང་སང་མི་རྣམས་མོ་ལྷ་ རྟ་ རྟ་འཕྲོར་ལོ་སོགས་བེད་སྟོང་དེ་འགྲོ་ཡི་ཡོད་པ་རེད།
- (3) དེང་སང་མི་རྣམས་རྟ་ ལུང་གྲུ་ རྟ་ལམ་སོགས་ཀྱི་འགྲོ་ཡི་ཡོད་པ་རེད།
- (4) དེང་སང་མི་རྣམས་མོ་ལྷ་ མེ་འཕྲོར། གནམ་འབྲུ་སོགས་ཀྱི་ནང་དུ་བསྐྱད་དེ་འགྲོ་ཡི་ཡོད་པ་རེད།

126. ལྷ་ཀྱི་དུས་སུ་གཙང་བོ་པར་བཞོད་ཆེད་གང་བེད་སྟོང་གི་ཡོད་དམ།

- (1) ལྷ་ཀྱི་དུས་གཙང་ཆུ་པར་བཞོད་ཆེད་གནམ་འབྲུ་གཏོང་གི་ཡོད་པ་རེད།
- (2) ལྷ་ཀྱི་དུས་གཙང་ཆུ་པར་བཞོད་ཆེད་ཉལ་འཛེན་གྱི་གཏོང་གི་ཡོད་པ་རེད།
- (3) ལྷ་ཀྱི་དུས་གཙང་ཆུ་པར་བཞོད་ཆེད་ཀོ་བ་གཏོང་གི་ཡོད་པ་རེད།
- (4) ལྷ་ཀྱི་དུས་གཙང་ཆུ་པར་བཞོད་ཆེད་གྲུ་གཟིངས་གཏོང་གི་ཡོད་པ་རེད།

127. དེང་སང་འབྲུལ་ལམ་གཙོ་བོ་གང་དག་ཡོད་པ་རེད་དམ།

- (1) དེང་སང་ནི། ར་མོང་། གཡལག རྟ་སོགས་འབྲུལ་ལམ་གྱི་འབྲེལ་བ་སྐབས་བདེ་བོ་ཡོད་པ་རེད།
- (2) དེང་སང་ནི། ལྷ་མ་ཆུ་བཞོད་ཀོ་བ། རྟ་འཕྲོར་སོགས་འབྲུལ་ལམ་གྱི་འབྲེལ་བ་སྐབས་བདེ་བོ་ཡོད་པ་རེད།
- (3) དེང་སང་ནི། ཤིང་ཅག་འཕྲོར་ལོ། རྟ་སོགས་འབྲུལ་ལམ་གྱི་འབྲེལ་བ་སྐབས་བདེ་བོ་ཡོད་པ་རེད།
- (4) དེང་སང་ནི། ལྷ་མ་འཕྲོར། མེ་འཕྲོར། གནམ་འབྲུ་སོགས་འབྲུལ་ལམ་གྱི་འབྲེལ་བ་སྐབས་བདེ་བོ་ཡོད་པ་རེད།

128. དེང་སང་སྒྲ་མ་སོགས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུང་ཆོས་དང་བཀའ་སློབ་གོ་བ་དེ་བའི་འབྲུལ་ཆས་ གཙོ་བོ་གང་ཡིན་ནམ།

- (1) དེ་ནི། གཟུགས་མཐོང་རྒྱུ་འཕྲིན་རེད།
- (2) དེ་ནི། རིག་གསར་དྲ་རྒྱ་རེད།
- (3) དེ་ནི། རྒྱུང་བསྐྱུགས་རེད།
- (4) དེ་ནི། རྒྱུང་འཕྲིན་རེད།

གཤམ་གསལ་བརྗོད་པ་བསྐྱུགས་ཏེ་དེ་བ་རྣམས་ལས་འོས་པའི་ལན་དེ་མ་གོར་བ་འདེམས་དགོས།

༡༢༡ ། རྒྱ་གར་བརྒྱལ་གྱི་སྣན་དག་མཁན་མེས་པོ་ར་བེ་རྒྱ་ནམ་ཏེ་གོར་(7/5/1861-7/8/1941)མཆོག་སྣན་དག་མཁན་མཁས་དབང་
ཞིག་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་དབྱིན་ཟིའི་དུས་ཀྱི་རྒྱ་གར་གྱི་ཆོང་འབྲེལ་རྒྱལ་ས་ཆེ་ཤོས་ཀ་ལི་ཀ་ཏ་ཞེས་པ་ནས་རྒྱུང་ཐག་གི་ལོ་མི་ཏར་
༤༠ ས་ན་ཤིན་ཏེ་ནི་གེ་ཏན་ཞེས་ཤེས་ཡོན་སློབ་གྲུལ་ཆེས་མཐོའི་སློབ་གཉེར་ཁང་འཛུལ་གླིང་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་གཙུག་ལག་སློབ་
གཉེར་ཁང་དེ་གསར་འཛུགས་གནང་བ་ཡོད་པ་རེད། དེ་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་མངའ་སྡེ་ལུ་པ་མཛུགས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་ཡོད་ཅིང་། ས་དེར་དང་ཐོག་
ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༣ ལོར་མ་རྒྱ་རི་ཤི་དི་ར་བེ་རྒྱ་ནམ་ཏེ་གོར་(Maharishi Ravindra Nath)ཞེས་པས་ཤིན་ཏེ་ནི་གེ་ཏན་ཨ་ཤམ་
(Shanti Ashram)ཞེས་པ་བཙུགས་པ་དེ་རང་ལ་ར་བེ་རྒྱ་ནམ་ཏེ་གོར་ (Ravindra Nath Tagore) རང་ཉིད་ཀྱིས་བླ་མོ་བེ་རྒྱ་
ལ་ཡ་ (Brahmo Vidyalaya)ཞེས་པའི་སློབ་གྲྭ་ཞིག་གསར་འཛུགས་གནང་བ་དེ་ཁོང་རང་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་ལྟར་ཁང་མེད་སློབ་གྲྭ་
(Open School) ཞེས་པ་རྒྱ་གར་ནང་དང་ཤོས་དེ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༡ ལོར་འགོ་འཛུགས་བྱས་པ་དེ་ཕྱིས་སུ་རྒྱ་བསྐྱེད་ཀྱིས་བེ་ཤུ་རྒྱ་རི་
(Vishva Bharati University) ཞེས་པའི་མིང་ཐོག་ནས་འཛུལ་གླིང་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་ཆེས་མཐོའི་སློབ་གྲྭ་ཆེན་པོ་དེ་བྱུང་
བ་རེད། དེ་རུ་རྒྱ་གར་གྱི་རིག་གཞུང་རྒྱུང་པ་ཡི་རིག་གནས་ཡོངས་དང་། ཉེན་རྒྱ་ཆོས་ལུགས་དང་ནང་བ་སངས་རྒྱུས་པའི་ལྷ་གྲུབ།
བོད་རིག་པའི་གས་རྒྱལ་ཁབ་མི་འབྲུ་བའི་སྐད་ཡིག་སོགས་ཀྱང་སློབ་འཁྲིད་གནང་གི་ཡོད་པ་རེད།

129. རྒྱ་གར་གྱི་སྣན་དག་མཁན་མེས་པོ་ར་བེ་རྒྱ་ནམ་ཏེ་གོར་གང་དུ་ག་དུས་སྐུ་འཁྲུངས་འདུག་གས།

- (1) ཁོང་ནི་རྒྱ་གར་བེ་བྲལ་པ་རུ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༡ ལོར་སྐུ་འཁྲུངས་བ་རེད།
- (2) ཁོང་ནི་རྒྱ་གར་བརྒྱལ་དུ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༡ ལོར་སྐུ་འཁྲུངས་བ་རེད།
- (3) ཁོང་ནི་རྒྱ་གར་ཀ་ཤི་མིར་དུ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༡ ལོར་སྐུ་འཁྲུངས་བ་རེད།
- (4) ཁོང་ནི་རྒྱ་གར་ཐ་ར་ཏ་སི་རུ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༡ ལོར་སྐུ་འཁྲུངས་བ་རེད།

130. ར་བེ་རྒྱ་ནམ་ཏེ་གོར་གིས་ཀ་ལི་ཀ་ཏ་ཉེ་ཁྲིས་སུ་གང་གནང་ངམ།

- (1) ཀ་ལི་ཀ་ཏ་ཉེ་ཁྲིས་ཀྱིས་གནས་ཤུག་ནི་གེ་ཏན་ཞེས་པར་ཤེས་ཡོན་སློབ་གཉེར་ཁང་ཞིག་བཙུགས་པ་རེད།
- (2) ཀ་ལི་ཀ་ཏ་ཉེ་ཁྲིས་ཀྱིས་གནས་ཤུག་ནི་གེ་ཏན་ཞེས་པར་ཤིང་བཟོའི་སློབ་གཉེར་ཁང་ཞིག་བཙུགས་པ་རེད།
- (3) ཀ་ལི་ཀ་ཏ་ཉེ་ཁྲིས་ཀྱིས་གནས་ཤུག་ནི་གེ་ཏན་ཞེས་པར་འབྲུལ་སྟོན་སློབ་གཉེར་ཁང་ཞིག་བཙུགས་པ་རེད།
- (4) ཀ་ལི་ཀ་ཏ་ཉེ་ཁྲིས་ཀྱིས་གནས་ཤུག་ནི་གེ་ཏན་ཞེས་པར་རིག་གནས་སློབ་གཉེར་ཁང་ཞིག་བཙུགས་པ་རེད།

131. ར་བི་ཐུ་ན་ཐ་ཏེ་གོར་གྱིས་བེ་ཤུ་རྩ་རྟེ་མ་ཐོ་སློབ་མ་བཞེངས་སྡོན་ཤུ་ཉི་ཤེ་གེ་ཉན་ལ་གང་འགོ་འཛུགས་གནང་ངམ།
- (1) ཁོང་གིས་བྲ་མ་དེ་བ་ལ་ཡ་ (Brahmadevalaya) ཞེས་པའི་སློབ་གྲྭ་ཞིག་བཙུག་གནང་བ་རེད།
  - (2) ཁོང་གིས་བྲ་མོ་བེ་མ་ལ་ཡ་བསྟེ་གནས་ཁང་ (Brahmabimalaya) ཞེས་པའི་ཞིག་བཙུག་གནང་བ་རེད།
  - (3) ཁོང་གིས་བྲ་མོ་བེ་རྩ་ལ་ཡ་ (Brahmo Vidyalyaya) ཞེས་པའི་སློབ་གྲྭ་ཞིག་བཙུག་གནང་བ་རེད།
  - (4) ཁོང་གིས་བྲ་མ་ཀུ་མུར་རིའི་ཚོས་ཚོགས་ (Brahma Kumari Ashram) ཞེས་པའི་ཞིག་བཙུག་གནང་བ་རེད།
132. ཤུ་ཉི་ཤེ་གེ་ཉན་ཞེས་པའི་ས་ཆ་དེར་ཐོག་མར་གང་ཞེས་པའི་བསྟེ་བཅོས་བ་རེད་དམ།
- (1) ས་དེར་ཐོག་མ་གྱི་ལོ་༡༩༤༤ ན་ལོར་མ་རྩ་རིའི་ཤི་དེ་བཅུ་ན་ཐ་ཏེ་གོར་ཞེས་པས་ཉིན་རྒྱུ་བཙུག་གནང་བ་རེད།
  - (2) ས་དེར་ཐོག་མ་གྱི་ལོ་༡༩༤༤ ན་ལོར་མ་རྩ་རིའི་ཤི་དེ་བཅུ་ན་ཐ་ཏེ་གོར་ཞེས་པས་དབང་ཕྱུག་གི་སྟེ་ཁང་བཅོས་བ་རེད།
  - (3) ས་དེར་ཐོག་མ་གྱི་ལོ་༡༩༤༤ ན་ལོར་མ་རྩ་རིའི་ཤི་དེ་བཅུ་ན་ཐ་ཏེ་གོར་ཞེས་པས་དབང་ཕྱུག་ཅན་མའི་སྟེ་ཁང་བཞེངས།
  - (4) ས་དེར་ཐོག་མ་གྱི་ལོ་༡༩༤༤ ན་ལོར་མ་རྩ་རིའི་ཤི་དེ་བཅུ་ན་ཐ་ཏེ་གོར་ཞེས་པས་ཨ་ཤར་ཞིག་བཅོས་བ་རེད།
133. ཁང་ཐོག་མེད་པའི་སློབ་གྲྭ་ (Open School) ཞེས་པ་དེ་ཐོག་མ་འགོ་བཙུག་མཁན་སུ་ཡིན་ནམ།
- (1) དེ་ནི་སྟན་འགྲུ་མཁན་བླ་ཡེ་ས་རེད།
  - (2) དེ་ནི་སྟན་འགྲུ་མཁན་མེས་བོ་ར་བི་ཐུ་ན་ཐ་ཏེ་གོར་རེད།
  - (3) དེ་ནི་སྟན་འགྲུ་མཁན་དབྱུག་པ་ཅན་ཉི་དཀྱི་རེད།
  - (4) དེ་ནི་སྟན་འགྲུ་མཁན་པཱི་ཤི་ཤ་རེད།
134. བེ་ཤུ་རྩ་རྟེ་ (Vishva Bharati University) ཞེས་པའི་མ་ཐོ་སློབ་མ་གནས་གང་འཛུགས་ཡོད་དམ།
- (1) དེ་ནི་རྒྱ་ས་ཀ་ལི་ཀ་ཉན་ས་རྟེ་ལོ་མི་ཏར་ ༤༠ ཡོད་པའི་ཤུ་ཉི་ཤེ་གེ་ཉན་ཞེས་པར་ཆགས་ཡོད་བ་རེད།
  - (2) དེ་ནི་རྒྱ་ས་ཀུ་མར་ཉ་ཏེ་ནས་ཀེ་ལོ་མི་ཏར་ ༤༠ ཡོད་པའི་ཤུ་ཉི་ཤེ་གེ་ཉན་ཞེས་པར་ཆགས་ཡོད་བ་རེད།
  - (3) དེ་ནི་རྒྱ་ས་རྩི་ལི་ནས་རྒྱ་ཆད་ཀེ་ལོ་མི་ཏར་ ༤༠ ཡོད་པའི་ཀུ་ཏེ་ཉན་ཞེས་པར་ཆགས་ཡོད་བ་རེད།
  - (4) དེ་ནི་རྒྱ་ས་ཀ་ལི་ཀུ་མར་ཉན་ས་རྟེ་ལོ་མི་ཏར་ ༤༠ ཡོད་པའི་ཤུ་ཉི་ཤེ་གེ་ཉན་ཞེས་པར་ཆགས་ཡོད་བ་རེད།
135. བེ་ཤུ་རྩ་རྟེ་ (Vishva Bharati University) ཞེས་པའི་མ་ཐོ་སློབ་ནང་སློབ་ཆད་གཙོ་བོ་གང་གང་སློབ་ཀྱི་ཡོད་དམ།
- (1) རྒྱ་གར་གྱི་རིགས་གཞུང་སྐད་ཡིག་རིག་གནས་ཡོངས་དང་། བོད་སྐད་རིག་གནས་ཀྱང་སློབ་ཀྱི་ཡོད་བ་རེད།
  - (2) རྒྱ་གར་གྱི་རིགས་རྒྱེས་གར་རིག་གནས་ཡོངས་དང་། གཞན་རིག་གནས་ཀྱང་སློབ་ཀྱི་ཡོད་བ་རེད།
  - (3) རྒྱ་གར་གྱི་རིགས་གཞུང་རྒྱུ་པའི་རིག་གནས་ཡོངས་དང་། བོད་སྐད་རིག་གནས་ཀྱང་སློབ་ཀྱི་ཡོད་བ་རེད།
  - (4) རྒྱ་གར་གྱི་རིགས་གཞུང་གསར་པའི་རིག་གནས་ཡོངས་དང་། བོད་སྐད་རིག་གནས་ཀྱང་སློབ་ཀྱི་ཡོད་བ་རེད།

གཤམ་གསལ་འཁྱིད་ཐབས་ཅི་བ་རྣམས་ལས་འོས་བཤི་ལན་མ་ནོར་བར་འདེམས་དགོས།

136. དགེ་ལགས་ནས་མེད་སྐད་ཡིག་སྲོང་སྒྲུང་ས་དེ་གཅིག་མཚུངས་ཀྱི་ཉམས་སྲོང་དང་། རོས་འཛིན་གྱི་ཤེས་བྱ་བ་པ་དེ་

ལྟ་བུ་སྤྱོད་བ་གང་དེ་ཁོང་གི་རོས་ལེན་བྱེད།

(1) སི་ཀེན་ནུ། (Skinner)

(2) ཟེ་གོ་ཊ་ས་ཀེ། (Vygotsky)

(3) པ་ཇེ་ཊ། (Piaget)

(4) ཚོམ་སི་ཀ་ཡི། (Chomsky)

137. ལྷ་ལྷ་སྐད་ཡིག་མ་ཤེས་སྒྲོན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་དེ་.....།

(1) ཚིག་གཉིས་ཐུར་ཐུར་དུ་བཤད་པ།

(2) ཚིག་བར་བཅད་དེ་བཤད་པ། (Telegraphic Speech)

(3) དུས་པ་(Crying) དབྱངས་སྒྲ། (Cooing) ལྷ་ལྷ་ཆུང་བའི་དོན་བཤད་མེད་པའི་སྐྱུ་ཅོར། (Babbling)

(4) ཚིག་གཅིག་ཐུར་ཐུར་དུ་བཤད་པ།

138. ང་ཚོའི་ལུས་ཀྱི་འཁྱེད་བཟོ་དང་ལག་བརྟེན་མིག་གིས་བལྟ་སྒྲུང་ས་དེ་ཚོ་དཔེར་ན།

(1) སྤྱ་ལྡན་བརྗོད་པ།

(2) བསྐབ་པའི་ཚིག་སྐད་དུ་བརྟག་པ།

(3) བརྗོད་པ།

(4) སྤྱ་མེད་ཀྱི་བརྗོད་པ།

139. ཚིག་སྲོང་ཚང་མར་སྐད་ཀྱི་ཁྲིམས་དང་འགྲོ་ལུགས་ཡོད་པས་ཚིག་གི་དོན་སྒྲོན་པའི་ལུགས།

(1) མཚོན་རྟགས་། (Symbol)

(2) གཞི་རྩ་གཏམ་བཟོས་པ། (Semantic)

(3) ཚིག་སྲོར། (Syntax)

(4) བརྗོད། (Grammar)

140. དགེ་ཆན་གྱིས་སློབ་མ་གཉིས་མཉམ་དུ་བཞག་ནས་དེ་དག་དཔར་རིས་སྤྲད་པ་དེ་རང་ངོས་ནས་རོགས་པར་འབྲེལ་བ་ཤད་བརྒྱུ་བ་བཅུག་པའི་དགེ་ལགས་ཀྱི་འཆར་གཞི་དེ་ལ་.....།

- (1) དགེ་ཆན་ནས་སློབ་མས་ཤེས་པར་རོགས་བྱེད་པ།
- (2) འཆར་གཞིའི་ལས།
- (3) སློབ་མ་བྱང་འབྲེལ་གོ་རྟོགས་སྒྲེལ་བ།
- (4) སློབ་མ་སྡེ་ཆན་དུ་ཤོད་རེ་བྱེད་བཅུག་པ།

141. ལྷ་བདར་ཅན་(Dysgraphia)ནི་སྒྱུར་བར་དཀའ་ངལ་དང་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བ་.....།

- (1) ཡིག་གཟུགས་དང་མགྲོགས་པའི་ཅུལ། (Handwriting Skill)
- (2) སྐད་ཆ་ཤོད་སྤངས།
- (3) སློག་པའི་སྐབས་སྐྱ་གདངས་འདོན་པར་དཀའ་ངལ།
- (4) འགྲུལ་བསྐྱོད་དང་གཅིག་མཚུངས། (Movement & co-ordination)

142. འབྲི་ཅལ་གྱི་སྐབས་སུ་མ་གྲིས་སྡོན་དུ་བསམ་སློབ་འཆར་ལྗན་པ་ཡོད་དེ་ཉ་ཅང་གལ་ཆེ། གང་ཡིན་ཟེར་ན།

- (1) དེས་བསམ་སློབ་འཁོར་བར་ཤུགས་བརྒྱལ་བ་ཡིན།
- (2) དེས་འབྲི་སྒྱུར་མེད་པའི་པན་ཐོགས།
- (3) དེས་འཆར་གཞི་བཀོད་པའི་ཟིན་འབྲེལ་སྒྲ་ལུ་རེད།
- (4) དེས་བཅོས་བསྐྱར་བྱེད་པའི་སྐབས་རོགས་བྱེད།

143. སྐད་ཡིག་སྤྲ་རྒྱུའི་ཅལ་དེ་སྐད་ཡིག་གཞན་འཐེན་པ་བྱེད།

- (1) སྤྲ་ཆོགས་དང་རིག་གཞུང་གི་སྐད་ཡིག་བེད་སྤྱོད་བྱས་པ།
- (2) ཐོག་མེད་དུ་སྤྲ་བ།
- (3) སྤྲ་གདངས། བཞུགས་སྤྱོད། མིང་ཆོག (Pronunciation) (Grammar) (Vocabulary)
- (4) བྲིས་པ་བཞེད་པ་དང་ཆོག

144. རྒྱ་གར་གྱི་འཛིན་བྱའི་ནང་སྐད་རིགས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད་དེ་སྤྱ་གྲུ་ཆང་མའི་.....།

- (1) སྤྱང་སྦྱོབ་ཡོད་པའི་ཆོར་བ་སྦྱེས་སྤྱབ།
- (2) ཐབས་ཤེས་འདྲ་མིན་ཐོག་ཤོད་སྤྱབ་པ་ཡིན།
- (3) སྐད་རིགས་ཀྱི་ཅལ་མི་འདྲ་བ་སྤྱང་སྤྱབ།
- (4) སྐད་རིགས་འདྲ་མིན་ཤེས་སྤྱབ།

145. ག་ཤམ་གསལ་དེ་སྒྲོག་ཅལ་ལ་པན་ཐོགས་ཤོས་དེ་ཡིན།

- (1) སྒྲོག་རྒྱ་དེ་སྒྲོག་དེབ་ཀྱི་གོ་དོན་ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་ཆེད་རེད།
- (2) སྒྲོག་རྒྱ་དེ་སྒྲོབ་དེབ་ཀྱི་ཆོག་གི་དག་ཆ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་རེད།
- (3) སྒྲོག་རྒྱ་དེ་གསལ་རྟོགས་བཞུགས་རྒྱ་དེ་རེད།
- (4) སྒྲོག་རྒྱ་དེ་སྒྲོག་དེབ་ཀྱི་དོན་རྟོགས་ཆེད་དུ་རེད།

146. ག་ཤམ་གསལ་གཅིག་སྒྲོག་སྒྲོག་པའི་ཐབས་ཤེས་གནད་ཆེན་དེ་རེད།

- (1) གདངས་ལྡན་མཉམ་སྒྲོག་ (Choral reading)
- (2) སྤྱ་མེད་སྒྲོག་པ། (Silent reading)
- (3) སི་གེམ་མིང་། (Skimming)
- (4) སི་གེན་མིང་། (Scanning)

147. སྤྱང་བ་གང་ཤམ་འབྲི་རྒྱ་དེ་འབྲི་བ་པོ་ལ་འབྲི་རྒྱ་པན་པ་ཡིན། གང་ཡིན་ཟེར་ན།

- (1) དེས་བརྗོད་དོན་ཐག་གཅོད་བྱེད་རྒྱར་པན་པ་ཡིན།
- (2) དེས་ཁྱུས་དག་བྱེད་པའི་སྒྲོག་སྤངས་ལ་པན་པ་ཡིན།
- (3) དེས་བཅོས་ཁ་བྱེད་རྒྱར་པན།
- (4) དེས་བསམ་ཚུལ་འདྲ་མིན་འབྲི་རྒྱ་སྦྱོན་པ་ཡིན།

148. ཚུམ་འབྲི་སྒྲུང་སྒྲིལ་གྱི་འགྲོ་ལུགས་དེ་སེམས་ནང་འཆར་གཞིའི་བསམ་སྒྲོ་ཡོད་པ་དེ།

- (1) རྩོན་དུ་བྲིས་པ། (Prewriting)
- (2) ཐག་གཅད་དེ་བྲིས་པ། (Finalising)
- (3) བསྒྱུར་ཞིབ། (Reviewing)
- (4) ཟིན་འབྲི། (Drafting)

149. དགེ་ཚན་ནས་སྐད་ཡིག་འཛིན་གྱི་འདུག་གྱི་དངོས་ཡོད་མི་ཆེད་སྐོན་སྒྲིང་འབྲིང་དགོས་པའི་སྐད་ཡིག་ལ་
དམིགས་ཏེ་ཁོང་གིས་.....།

- (1) ཉན་ཅལ་ཐུབ་པའི་སྐད་ཡིག་ལ་དམིགས་པ།
- (2) བརྒྱུད་བསྐྱར་པའི་ཐབས་ཤེས།
- (3) འོད་སྒྲུང་ལ་དམིགས་པ།
- (4) སྐད་ཆ་འགྲོ་སྒྲུང་ལ་དམིགས་པ།

150. སྐད་ཡིག་གིས་ང་ཆེད་བསམ་ཚུལ་བཅོས་བསྐྱར་ཐུབ་པའི་ཡོངས་གྲགས་ལ།

- (1) སི་ཁྱེ་ཕཀ། ཀྱི་རེ་ཕཀ། (Stephen Krashen's) ཐབས་ལམ།
- (2) ས་ཐིར་ཨར་པ། (Saphir Whorf) ཆོད་དབག
- (3) སྐད་ཡིག་དེ་དང་འབྲེལ་བ།
- (4) སྤྱི་ཆོགས་དང་མཐུན་པའི་སྐད་ཡིག

SPACE FOR ROUGH WORK

SPACE FOR ROUGH WORK

གཤམ་གྱི་ལམ་སྟོན་རྒྱུ་མཁས་གཟབ་གཟབ་བྱས་ཏེ་སྒྲིག་དགོས།

- ༡༽ རི་བ་ཁག་ལ་ལན་མ་བཞེད་སྟོན་རི་དེབ་(Question booklet)དུ་བཞེད་པའི་རི་བའི་རང་བཞིན་གྱི་གསལ་བཤད་ཡོད་པ་དེ་དག་ལེགས་པར་སྒྲིག་དགོས།
- ༢༽ རི་བ་གཅིག་ལ་ལན་བཞི་འདས་ཀ་སྤྲད་ཡོད་པ་ལས་འོས་པའི་ལན་དེ་ལན་ཤོག་གི་སྒོར་དབྱིབས་ནང་སྒྲིག་སྐམ་སྟོན་གང་རུང་གིས་ནག་སྒྲིབ་གཏོང་དགོས། ནག་སྒྲིབ་བཏང་བའི་སྒོར་དབྱིབས་ལ་བསྒྱུར་བསུབ་བྱ་མི་ཆོག།
- ༣༽ ལན་ཤོག་(OMR)སྟབས་ཅེགས་དང་། མངོན་རྟགས་(Sign)སོགས་བརྒྱབ་མི་རུང་བ་ཡིན།
- ༤༽ རི་ཤོག་དང་། ལན་ཤོག་གཉིས་ཀྱི་ཨང་གངས་མི་མཐུན་པ་ཡོད་ན་ལམ་སེང་བཟེ་ལོ་བརྒྱབ་དགོས།
- ༥༽ རྒྱགས་སྟོན་པས། རི་ཤོག་ཨང་དང་། ལན་ཤོག་ཨང་། རོ་རྟགས་མ་ནོར་བ་བྱིས་དགོས།
- ༦༽ OMRལན་ཤོག་གི་རྟགས་བཞེད་པ་དེ་འཕྲུལ་ཆས་(a machine)ཀྱིས་འཇལ་གྱི་ཡོད་པས་གསལ་བཤད་ཁག་རང་གི་འཇུལ་ཞུགས་ལག་འཁྱེར་(Admit Card)ནང་གང་ཡོད་པ་ལྟར་མ་འཇུག་པ་འབྲི་དགོས།
- ༧༽ ཡིག་རྒྱགས་གཏོང་སར་ལག་ཐོགས་ཁ་བར་(Mobile) དང་ཡིག་ཆད་དང་འབྲེལ་བའི་དངོས་ཆས་གང་ཡང་འཁུར་ཏེ་ཡོང་མི་ཆོག།
- 8༽ ཡིག་རྒྱགས་གཏོང་ཁང་(Exam Room) ཡིག་རྒྱགས་ཆོགས་ཁང་(Exam Hall)ནང་ལག་ཐོགས་ཁ་བར་དང་། འབྲེལ་ལམ་སྟབས་ཆས་(Communication device)ལ་སོགས་འཁུར་མི་ཆོག། གལ་སྲིད་འཁྱེར་ཡོད་པ་མཐུས་པ་དང་ཏ་གོ་ན་ཁྱེད་རང་གི་ཡིག་ཆད་དཔེ་བལྟས་བྱས་པར་ངོས་འཛིན་གྱིས་ཁྱེད་རང་ལ་ཁྲིམས་ཐོག་ནས་ཉེས་ཆད་དང་། ཡིག་ཆད་གཏོང་ཡུལ་ནས་ཕྱིར་ཕུད་གནང་གི་རེད།
- ༩༽ ཡིག་རྒྱགས་གཏོང་སར་རང་གི་རོ་སྟོན་ལག་འཁྱེར་(Admit Card)སྟོན་དགོས་པ་ཡིན།
- ༡༠༽ ཡིག་རྒྱགས་འབྲི་སྐབས་ཡིག་རྒྱགས་དོ་དམ་པས་བཀའ་ཁྲིལ་མེད་པར་གང་རུང་དུ་འབྲི་མི་ཆོག།
- ༡༡༽ ལན་ཤོག་(Answer sheet)དང་འབྱོར་ཤོག་(Attendance sheet)གི་སྟངས་རྟགས་ལན་གཉིས་བཞེད་དགོས། ལན་ཤོག་དེ་ཡིག་ཆད་དོ་དམ་པར་ངོས་པར་དུ་བཅི་སྟོན་བྱས་ཏེ་ཕྱིར་ཐོན་བྱ་དགོས།
- ༡༢༽ ཅེས་གཞི་ཡོ་ཆས་(Electronic Device)གང་ཡང་བེད་སྟོད་གཏོང་མི་ཆོག་པ་སེམས་ནང་ནན་པོ་ངོས་དགོས།
- ༡༣༽ ཁྲིམས་མཐུན་སྒྲིག་སྟོན་གྱི་ཐོག་ནས་ཡིག་རྒྱགས་འབྲི་དགོས་པ་ཡིན།
- ༡༤༽ རི་ཤོག་(Question Paper)དང་ལན་ཤོག་(Answer sheet)གང་ནས་ཀྱང་ཤོག་བྱའི་ཆན་པ་རྩ་བ་ནས་བཀོག་མི་ཆོག།
- ༡༥༽ དུས་ཚོད་རྫོགས་མཆམས་ལན་ཤོག་ཡིག་ཆད་དོ་དམ་པར་འཕྲུལ་ཏེ་རི་ཤོག་རང་གི་མཉམ་དུ་འཁུར་ཆོག།

READ THE FOLLOWING INSTRUCTIONS CAREFULLY :

1. The manner in which the different questions are to be answered has been explained in the Test Booklet which you should read carefully before actually answering the questions.
2. Out of the four alternatives for each question, only one circle for the correct answer is to be darkened completely with **Blue/Black Ball Point Pen** on **Side-2** of the OMR Answer Sheet. The answer once marked is not liable to be changed.
3. The candidates should ensure that the Answer Sheet is not folded. Do not make any stray marks on the Answer Sheet. Do not write your Roll No. anywhere else except in the specified space in the Answer Sheet.
4. Handle the Test Booklet and Answer Sheet with care, as under no circumstances (except for discrepancy in Test Booklet Code or Number and Answer Sheet Code or Number), another set will be provided.
5. The candidates will write the correct Test Booklet Code and Number as given in the Test Booklet/Answer Sheet in the Attendance Sheet.
6. A machine will read the coded information in the OMR Answer Sheet. Hence, no information should be left incomplete and it should not be different from the information given in the Admit Card.
7. Candidates are not allowed to carry any textual material, printed or written, bits of papers, pager, mobile phone, electronic device or any other material except the Admit Card inside the Examination Hall/Room.
8. Mobile phones, wireless communication devices (even in switched off mode) and the other banned items should not be brought in the examination halls/rooms. Failing to comply with this instruction, will be considered as using unfair means in the examination and action will be taken against the candidate including cancellation of examination.
9. Each candidate must show on demand his/her Admit Card to the Invigilator.
10. No candidate, without special permission of the Centre Superintendent or Invigilator, should leave his/her seat.
11. The candidates should not leave the Examination Hall/Room without handing over their Answer Sheet to the Invigilator on duty and sign the Attendance Sheet twice. Cases where candidate has not signed the Attendance Sheet second time will be deemed not to have handed over the Answer Sheet and dealt with as an unfair means case. **The candidates are also required to put their left-hand THUMB impression in the space provided in the Attendance Sheet.**
12. Use of Electronic/Manual Calculator is prohibited.
13. The candidates are governed by all Rules and Regulations of the Examining Body with regard to their conduct in the Examination Hall/Room. All cases of unfair means will be dealt with as per Rules and Regulations of the Examining Body.
14. No part of the Test Booklet and Answer Sheet shall be detached under any circumstances.
15. **On completion of the test, the candidate must hand over the Answer Sheet to the Invigilator in the Room/Hall. The candidates are allowed to take away this Test Booklet with them.**

निम्नलिखित निर्देशों को ध्यान से पढ़ें :

1. जिस प्रकार से विभिन्न प्रश्नों के उत्तर दिए जाने हैं उसका वर्णन परीक्षा पुस्तिका में किया गया है, जिसे आप प्रश्नों का उत्तर देने से पहले ध्यान से पढ़ लें।
2. प्रत्येक प्रश्न के लिए दिए गए चार विकल्पों में से सही उत्तर के लिए OMR उत्तर पत्र के पृष्ठ-2 पर केवल एक वृत्त को ही पूरी तरह नीले/काले बॉल पॉइंट पेन से भरें। एक बार उत्तर अंकित करने के बाद उसे बदला नहीं जा सकता है।
3. परीक्षार्थी सुनिश्चित करें कि इस उत्तर पत्र को मोड़ा न जाए एवं उस पर कोई अन्य निशान न लगाएँ। परीक्षार्थी अपना अनुक्रमांक उत्तर पत्र में निर्धारित स्थान के अतिरिक्त अन्यत्र न लिखें।
4. परीक्षा पुस्तिका एवं उत्तर पत्र का ध्यानपूर्वक प्रयोग करें, क्योंकि किसी भी परिस्थिति में (केवल परीक्षा पुस्तिका एवं उत्तर पत्र के कोड या संख्या में भिन्नता की स्थिति को छोड़कर) दूसरी परीक्षा पुस्तिका उपलब्ध नहीं करायी जाएगी।
5. परीक्षा पुस्तिका/उत्तर पत्र में दिए गए परीक्षा पुस्तिका कोड व संख्या को परीक्षार्थी सही तरीके से उपस्थिति-पत्र में लिखें।
6. OMR उत्तर पत्र में कोडित जानकारी को एक मशीन पढ़ेगी। इसलिए कोई भी सूचना अधूरी न छोड़ें और यह प्रवेश पत्र में दी गई सूचना से भिन्न नहीं होनी चाहिए।
7. परीक्षार्थी द्वारा परीक्षा हॉल/कक्ष में प्रवेश पत्र के सिवाय किसी प्रकार की पाठ्य सामग्री, मुद्रित या हस्तलिखित, कागज़ की पर्चियाँ, पेजर, मोबाइल फोन, इलेक्ट्रॉनिक उपकरण या किसी अन्य प्रकार की सामग्री को ले जाने या उपयोग करने की अनुमति नहीं है।
8. मोबाइल फोन, बेतार संचार युक्तियाँ (स्विच ऑफ अवस्था में भी) और अन्य प्रतिबंधित वस्तुएँ परीक्षा हॉल/कक्ष में नहीं लाई जानी चाहिए। इस सूचना का पालन न होने पर इसे परीक्षा में अनुचित साधनों का प्रयोग माना जाएगा और परीक्षार्थी के विरुद्ध कार्यवाही की जाएगी, परीक्षा रद्द करने सहित।
9. पूछे जाने पर प्रत्येक परीक्षार्थी, निरीक्षक को अपना प्रवेश-पत्र दिखाएँ।
10. केन्द्र अधीक्षक या निरीक्षक की विशेष अनुमति के बिना कोई परीक्षार्थी अपना स्थान न छोड़ें।
11. कार्यरत निरीक्षक को अपना उत्तर पत्र दिए बिना एवं उपस्थिति-पत्र पर दुबारा हस्ताक्षर किए बिना परीक्षार्थी परीक्षा हॉल/कक्ष नहीं छोड़ेंगे। यदि किसी परीक्षार्थी ने दूसरी बार उपस्थिति-पत्र पर हस्ताक्षर नहीं किए तो यह माना जाएगा कि उसने उत्तर पत्र नहीं लौटाया है और यह अनुचित साधन का मामला माना जाएगा। परीक्षार्थी अपने बाएँ हाथ के अँगूठे का निशान उपस्थिति-पत्र में दिए गए स्थान पर अवश्य लगाएँ।
12. इलेक्ट्रॉनिक/हस्तचालित परिकलक का उपयोग वर्जित है।
13. परीक्षा-हॉल/कक्ष में आचरण के लिए परीक्षार्थी परीक्षण संस्था के सभी नियमों एवं विनियमों द्वारा नियमित हैं। अनुचित साधनों के सभी मामलों का फैसला परीक्षण संस्था के नियमों एवं विनियमों के अनुसार होगा।
14. किसी भी परिस्थिति में परीक्षा पुस्तिका और उत्तर पत्र का कोई भाग अलग न करें।
15. परीक्षा सम्पन्न होने पर, परीक्षार्थी कक्ष/हॉल छोड़ने से पूर्व उत्तर पत्र निरीक्षक को अवश्य सौंप दें। परीक्षार्थी अपने साथ इस परीक्षा पुस्तिका को ले जा सकते हैं।